KUMMISSJONI TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ

Brussel 01.12.2005
KUMM(2005) 615 finali

KOMUNIKAZZJONI TAL-KUMMISSJONI

RAPPORT DWAR IL-PROGRESS DIMOSTRABBLI SKOND IL-PROTOKOLL TA' KYOTO

(meħtieġ skond l-Artikolu 5(3) tad-Deċiżjoni 280/2004/KE li tikkonċerna l-mekkaniżmu għall-monitoraġġ ta' l-emissjonijiet ta' gassijiet b'effett ta' serra tal-Komunità u biex jiġi implimentat il-Protokoll ta' Kyoto)

{SEG(2005 1564}

MT MT

Werrej

1. Sfond 3

2. L-isforzi ta' l-UE fl-applikazzjoni ta' Kyoto 3

3. Konklużjoni 7

4. Referenzi 8

1. SFOND

Ir-Rapport dwar il-Progress Dimostrabbli meħtieġ skond l-Artikolu 5(3) tad-Deċiżjoni 280/2004/KE [1] li tikkonċerna l-mekkaniżmu għall-monitoraġġ ta' l-emissjonijiet ta' gassijiet b'effett ta' serra tal-Komunità u biex jiġi implimentat il-Protokoll ta' Kyoto. Dan ir-rapport jiffoka fuq id-dimostrazzjoni tal-progress miksub mill-Komunità, filwaqt li jqis it-tagħrif aġġornat imressaq mill-Istati Membri sal-15 ta' Ġunju, 2005.

Il-Konvenzjoni ta' Qafas dwar il-Bidla fil-Klima tan-Nazzjonijiet Uniti (UNFCCC) hija l-pedament għall-isforzi globali fil-ġlieda kontra ż-żieda fit-temperatura globali. Għandha l-għan li żżomm milli jkun hemm interferenza umana "perikoluża" fis-sistema klimatika.

Il-Protokoll ta' Kyoto huwa ftehim internazzjonali, li jibni fuq l-UNFCCC. Huwa jistabbilixxi miri li jorbtu legalment għall-pajjiżi industrijalizzati sabiex inaqqsu l-emissjonijiet tal-gassijiet b'effett ta' serra tagħhom f'relazzjoni ma' sena bażi sa l-2008-2012, ikkalkulati bħala medja ta' dawn is-snin. Dawn il-ħames snin huma magħrufa bħala l-ewwel perjodu ta' impenn. Fil-prattika, it-taħditiet dwar il-progress ġeneralment jirreferu għas-sena 2010 bħala l-punt nofsani tal-medda ta' żmien.

Il-Protokoll ta' Kyoto joffri flessibilità fil-mod kif il-pajjiżi jistgħu jaslu għall-miri tagħhom. Per eżempju, jistgħu jikkumpensaw parzjalment għall-emissjonijiet tagħhom billi jżidu s-"sinks" - foresti, li jassorbu d-dijossidu tal-karbonju mill-atmosfera. Il-pajjiżi jistgħu wkoll iħallsu għal proġetti barranin li jwasslu għal tnaqqis fil-gassijiet b'effett ta' serra, permezz ta' l-Implimentazzjoni Konġunta (JI) u l-Mekkaniżmu għall-Iżvilupp Nadif (CDM) imsemmija bħala mekkaniżmi flessibbli.

Taħt il-Protokoll ta' Kyoto, l-UE ntrabtet li tnaqqas l-emissjonijiet ta' gassijiet b'effett ta' serra bi 8% matul l-ewwel perjodu ta' impenn mill-2008-2012. Din il-mira tinqasam bejn il-15-il pajjiż li kienu Stati Membri ta' l-UE fiż-żmien tar-ratifika tal-Protokoll mill-UE fil-31 ta' Mejju 2001 taħt ftehim ta' qsim tal-piżijiet li jorbot legalment[2]. Dan il-ftehim jistabbilixxi mira individwali għall-emissjonijiet għal kull Stat Membru ta' l-UE-15 skond l-Artikolu 4 tal-Protokoll ta' Kyoto li jippermetti li l-pajjiżi jistgħu jikkonkludu ftehimiet għal mira konġunta ugwali għat-total tal-miri tal-pajjiżi parteċipanti.

Mill-għaxar Stati Membri li saru membri fl-1 ta' Mejju 2004, tmienja minnhom għandhom miri individwali ta' tnaqqis skond il-Protokoll ta' Kyoto, ta' 6 jew 8% li jeħtieġu jonoraw separatament mill-mira kollettiva ta' 8% ta' l-UE-15. Ċipru u Malta mhumiex Partijiet ta' l-Anness I għall-UNFCCC u għaldaqstant ma għandhom mira taħt il-Protokoll ta' Kyoto.

2. L-ISFORZI TA' L-UE FL-APPLIKAZZJONI TA' KYOTO

L-Unjoni Ewropea, bil-25 Stat Membru tagħha, qed tagħmel sforzi kbar sabiex tindirizza l-bidla fil-klima, minkejja li hija responsabbli biss għal 14% ta' l-emissjonijiet globali ta' gassijiet b'effett ta' serra. Domestikament, it-tfassil sod tal-politika jappoġġja l-impenn ta' l-UE li tmexxi bl-eżempju, b'pakkett komprensiv ta' miżuri leġiżlattivi u inizjattivi politiċi fil-livell ta' l-UE, introdotti permezz tal-Programm Ewropew dwar il-Bidla fil-Klima (ECCP – *European Climate Change Programme*)[3]. Kull Stat Membru jimplimenta wkoll serje ta' azzjonijiet domestiċi ulterjuri, diskussi fir-rapporti tagħhom stess.

L-ECCP tilħaq firxa wiesgħa ta' setturi ta' l-ekonomija, filwaqt li tiddefinixxi politika rilevanti għas-settur tal-familja, dak industrijali, dak kummerċjali u dak tat-trasport. L-iktar miżuri importanti jinkludu:

- L-Iskema ta' Skambju ta' Kwoti ta' Emissjonijiet ta' Gassijiet b'Effett ta' Serra [[4]] sabiex jiġu limitati l-emissjonijiet tad-dijossidu tal-karbonju minn kważi 12,000 stallazzjoni madwar il-25 Stat Membru ta' l-UE (UE-25).

- Il-*Linking Directive* [[5]] li temenda d-Direttiva dwar l-Iskambju ta' Kwoti ta' Emissjonijiet sabiex tippermetti li l-Istati Membri jħallu lil operaturi jużaw kreditu miksub permezz tal-mekkaniżi ta' Kyoto (tnaqqis ta' emissjonijiet iċċertifikati u unitajiet ta' tnaqqis ta' l-emissjonijiet) sabiex jikkonformaw ma' l-obbligi tagħhom taħt l-Iskema ta' Skambju ta' Kwoti ta' Emissjonijiet ta' l-UE.

- Il-programm Enerġija Intelliġenti għall-Ewropa [a][[6]] li jippromwovi l-iżvilupp sostenibbli fil-kuntest ta' l-enerġija jħeġġeġ it-titjib fl-effiċjenza ta' l-enerġija, il-ġenerazzjoni ta' l-enerġija rinovabbli, it-tnaqqis ta' l-emissjonijiet tad-dijossidu tal-karbonju mis-settur tat-trasport kif ukoll il-promozzjoni ta' l-għejun ta' enerġija rinnovabbli u l-effiċjenza ta' l-enerġija fil-pajjiżi li qed jiżviluppaw.

- Id-Direttiva ta' l-Elettriku Rinnovabbli [[7]], li tinkludi mira indikattiva sabiex il-proporzjon ta' l-elettriku ta' l-UE-25 mill-għejun rinnovabbli tiżdied għal 21% fl-2010 (14% fl-1997), b'miri indikattivi speċifiċi għal kull Stat Membru.

- Id-Direttiva dwar il-Bijofjuwils [[8]], li tinkludi mira indikattiva ta' 5.75% ta' fjuwils tat-trasport li għandhom ikunu bijofjuwils.

- Id-Direttiva dwar il-Prestazzjoni tal-Bini f'termini ta' l-Enerġija [[9]], li teħtieġ li l-Istati Membri jadottaw standards ta' prestazzjoni f'termini ta' enerġija, għandha tintroduċi klassifikazzjoni tal-bini skond l-enerġija madwar l-UE, flimkien ma' rekwiżit sabiex ikunu evalwati l-opportunitajiet għall-istallazzjoni ta' sistemi ta' enerġija rinnovabbli f'bini 'l fuq minn ċertu daqs.

- Id-Direttiva ta' Koġenerazzjoni [[10]] li għandha l-għan li tipprovdi inċentivi għall-iżvilupp tal-koġenerazzjoni (magħrufa wkoll bħala sħana u elettriku kombinati (CHP -*Combined Heat and Power*)).

- Impenn volontarju [[11]] mill-assoċjazzjonijiet tal-manifatturi tal-karozzi sabiex itejbu l-effiċjenza tad-dijossidu tal-karbonju tal-karozzi l-ġodda b'25% fl-2008/2009 meta mqabbla ma' l-1995.

- Id-Direttiva dwar ir-Rimi ta' l-Iskart [[12]], li għandha tnaqqas l-ammont ta' skart li jintbagħat fil-*landfills* u l-produzzjoni tal-metanu assoċjat mad-dikompożizzjoni tiegħu.

Il-Qafas Komunitarju tat-Taxxa, id-Direttiva tal-Kunsill 2003/96/KE [[13]] jappoġġa ulterjorment xi wħud mid-direttivi msemmija hawn fuq billi jinkoraġġixxi l-użu aktar effiċjenti ta' l-enerġija u jippermetti li jiġu adottati miżuri tat-taxxa diretti lejn l-emissjonijiet

---

[a] Programm huwa strument ta' l-UE li jipprovdi appoġġ finanzjarju lil proġetti sabiex jilħqu l-għanijiet globali ta' dak il-programm. L-eliġibilità għall-finanzjament tiddependi mill-programm iżda ġeneralment għandha firxa wiesgħa.

tad-CO_2. Fil-qasam tar-riċerka u l-iżvilupp, is-6 Programm ta' Qafas għar-Riċerka u l-Iżvilupp ta' l-UE (2002-2006) [[14]] jipprovdi iktar minn € 3 biljun għall-iżvilupp u d-dimostrazzjoni ta' teknoloġiji ġodda marbuta ma' l-enerġija, it-trasport u l-ambjent.

Miżuri importanti oħra jinkludu d-Direttiva dwar il-Prodotti li Jużaw l-Enerġija (EUP) [[15]] sabiex tipprovdi standards ta' rendiment għal ħafna prodotti li jużaw l-enerġija u d-Direttiva dwar l-Effiċjenza ta' l-Użu Aħħari u s-Servizzi ta' l-Enerġija[[16]]. Id-direttiva ta' l-aħħar għandha tgħin tneħħi xkiel għall-effiċjenza ta' l-enerġija, tippromwovi s-servizzi ta' l-enerġija u tħeġġeġ it-twaqqif ta' programmi dwar l-effiċjenza ta' l-enerġija. Barra minn hekk, regolament dwar gassijiet bil-fluworin u Direttiva dwar il-gassijiet bil-fluworin fis-sistemi ta' l-arja kkundizzjonata fil-karozzi għandhom fil-proċess leġiżlattiv [[17]].

Il-politika dwar il-klima ta' l-UE ma tiqafx fl-2012. Ħafna mill-inizjattivi ta' politika ta' l-UE li ġew implimentati diġà għandhom ikollhom impatt importanti lil hinn mill-ewwel perjodu ta' impenn tal-Protokoll ta' Kyoto. L-iskema ta' skambji ta' kwoti ta' emissjonijiet ta' gassijiet b'effett ta' serra ta' l-UE tkompli sejra awtomatikament fl-2012. It-tieni fażi tal-Programm Ewropew dwar il-Bidla fil-Klima tnediet f'Ottubru 2005 u għandha tinkludi l-iżolament u l-ħażna tal-karbonju, l-emissjonijiet mill-vetturi tat-triq, l-avjazzjoni u strateġiji ta' adattament għall-effetti tal-bidla fil-klima. Ir-rwol ta' l-UE fit-tnaqqis tal-vulnerabbiltà u l-promozzjoni ta' l-adattament se jiġi esplorat ukoll. Barra minn hekk, huma previsti inizjattivi ta' politika ulterjuri fil-qasam ta' l-effiċjenza ta' l-enerġija u l-enerġija rinovabbli. Is-7 programm ta' qafas għar-riċerka u l-iżvilupp teknoloġiku [[18]], flimkien mal-Pjattaformi tat-Teknoloġija stabbiliti u dawk ġodda, qed iħares ukoll lil hinn minn dan l-orizzont u għandu jipprovdi l-mezzi għall-qalba fit-tul għal ekonomija ħielsa mid-CO_2 (tipi ta' enerġija rinnovabbli effiċjenti, ċelluli ta' l-idroġenu u tal-fjuwil, ġenerazzjoni ta' l-elettriku mill-fossil fjuwils mingħajr emissjonijiet, eċċ.)

Il-Kummissjoni Ewropea adottat ukoll Komunikazzjoni li tiġbor fil-qosor l-elementi ewlenin għal strateġija għal iktar azzjoni wara l-2012 [19]. Filwaqt li tindika li l-UE lesta tieħu sehem fi djalogu miftuħ bejn il-pajjiżi dwar l-iżvilupp ulterjuri ta' qafas internazzjonali wara l-2012, din enfasizzat numru ta' elementi ewlenin meħtieġa għal politika dwar il-klima globali li tirnexxi: il-ħtieġa għal parteċipazzjoni iktar wiesgħa mill-pajjiżi u s-setturi, l-iżvilupp ta' teknoloġiji li jużaw inqas karbonju, l-użu kontinwu u estiż ta' strumenti bbażati fuq is-suq, u l-ħtieġa li nadattaw għall-impatti inevitabbli tal-bidla fil-klima. Dawn l-inizjattivi ta' politika jipprovdu sinjali qawwija u dewwiema lill-industrija, lill-gvernijiet ta' l-Istati Membri u lill-komunità internazzjonali kollha li l-UE ntrabtet li tindirizza l-bidla fil-klima u tistenna li l-istituzzjonijiet, in-negozji u ċ-ċittadini kollha tagħha jagħtu sehemhom.

Il-Kummissjoni Ewropea ntrabtet li timplimenta dawn il-miżuri sabiex tiġġieled il-bidla fil-klima, filwaqt li tqis ukoll l-impatti fuq l-iżvilupp ekonomiku ta' l-UE u l-ġid taċ-ċittadini tagħha. Speċifikament, il-Kummissjoni ntrabtet fil-Komunikazzjoni ta' Frar 2005 li hija "għandha tirrevedi l-progress u tesplora azzjonijiet ġodda sabiex sistematikament tesplojtja l-għażliet ta' tnaqqis ta' l-emissjonijiet li huma effettivi f'termini ta' nfiq f'sinerġija ma' l-Istrateġija ta' Liżbona".

L-UE qed taħdem ukoll fil-qasam internazzjonali sabiex tgħin lil pajjiżi barra mill-Unjoni jnaqqsu l-emissjonijiet tagħhom ta' gassijiet b'effett ta' serra. Bħalissa, qiegħda taħdem ma' 140 pajjiż f'sitt reġjuni tad-dinja sabiex tgħin fl-implimentazzjoni ta' għejun ta' enerġija rinnovabbli u l-effiċjenza ta' l-enerġija, bil-għan ta' kwalità tal-ħajja mtejba u żvilupp sostenibbli. L-UE tipprovdi appoġġ finanzjarju lil programmi inkluż l-użu ta' l-enerġija solari sabiex tipprovdi ilma għax-xorb nadif fis-Sahel, effiċjenza ta' l-enerġija u użu ta' enerġija rinnovabbli mtejba fiċ-Ċina, proġetti ta' tħawwil ta' foresti fl-Amerika ta' Isfel għall-ġenerazzjoni ta' dħul mill-mekkaniżmu ta' żvilupp nadif, u t-tisħiħ tal-kapaċità istituzzjonali marbuta mal-bidla fil-klima fl-Indja.

Minkejja tnaqqis drastiku ta' għadd ta' sustanzi li jniġġsu fis-settur tat-trasport, dan is-settur bħalissa huwa responsabbli għal 20% ta' l-emissjonijiet ta' l-UE-25. Speċifikament, l-użu ta' l-enerġija fis-settur tat-trasport għadu qasam fejn l-emissjonijiet ta' gassijiet b'effett ta' serra għadhom jiżdiedu. Inizjattivi ta' politika bil-għan li jnaqqsu l-emissjonijiet marbuta mat-trasport jinkludu l-ftehim li jiġu llimitati l-emissjonijiet medji ta' karozzi ġodda [11] u direttiva li tħeġġeġ l-użu tal-bijofjuwils [8]. L-UE rnexxielha tagħmel progress importanti fil-limitazzjoni ta' l-emissjonijiet għal kull kilometru misjuq minn vettura. Madankollu, iż-żieda fin-numru ta' vetturi u kilometri ta' vetturi kienet ikbar minn dan it-tnaqqis u l-emissjonijiet għadhom jiżdiedu minkejja li b'rata inqas mgħaġġla milli fil-passat.

Sa llum, l-inizjattivi ta' politika ta' l-UE u l-azzjonijiet l-oħra mill-Istati Membri, flimkien mar-ristrutturar ta' l-industrija Ewropea, partikolarment fl-Ewropa Ċentrali u tal-Lvant, ikkontribwixxew lejn tnaqqis ta' l-emissjonijiet annwali tad-dijossidu tal-karbonju ta' madwar 350 miljun tunnellata (5.5%) madwar l-UE-25 sa l-2003.

Fl-UE-15, miżuri eżistenti jwasslu għal emissjonijiet ta' gassijiet b'effett ta' serra mingħajr LULUCF (*Land use, Land use change and Forestry* (Użu ta' l-art, bidla fl-użu ta' l-art, u foresti), fl-2010 li huma pproġettati li jkunu 1.6% inqas mill-livelli tas-sena bażi. Tifdil minn inizjattivi politiċi u miżuri domestiċi addizzjonali li qed jiġu ppjanati mill-UE-15 iwasslu għal tnaqqis fl-emissjonijiet ta' 6.8%. Flimkien ma' dan, l-Istati Membri jbassru li huma għandhom jiksbu tnaqqis ta' iktar minn 100 miljun tunnellata ta' ekwivalenti ta' CO_2 kull sena permezz ta' l-użu tal-mekkaniżmi ta' Kyoto. L-inklużjoni tal-mekkaniżmi ta' Kyoto se jnaqqsu l-emissjonijiet ipproġettati fl-2010 għal 9.3% inqas mill-livelli tas-sena bażi.

Fl-UE-25, mill-aggregati tal-proġezzjonijiet ta' l-Istati Membri, l-emissjonijiet totali tal-gassijiet b'effett ta' serra mingħajr il-LULUCF se jkun 5% inqas mill-livelli tas-sena bażi fl-2010 b'riżultat tal-miżuri li diġà ġew implimentati. L-implimentazzjoni ta' miżuri addizzjonali hija prevista li tnaqqas l-emissjonijiet tal-gassijiet b'effett ta' serra ta' l-UE-25 għal 9.3% taħt il-livelli ta' l-1990 sa l-2010 u l-użu tal-mekkaniżmi ta' Kyoto għal 11.3%.

Figura 1: Emissjonijiet attwali u pproġettati (mingħajr LULUCF) għall-UE 15 u l-UE 25[b].

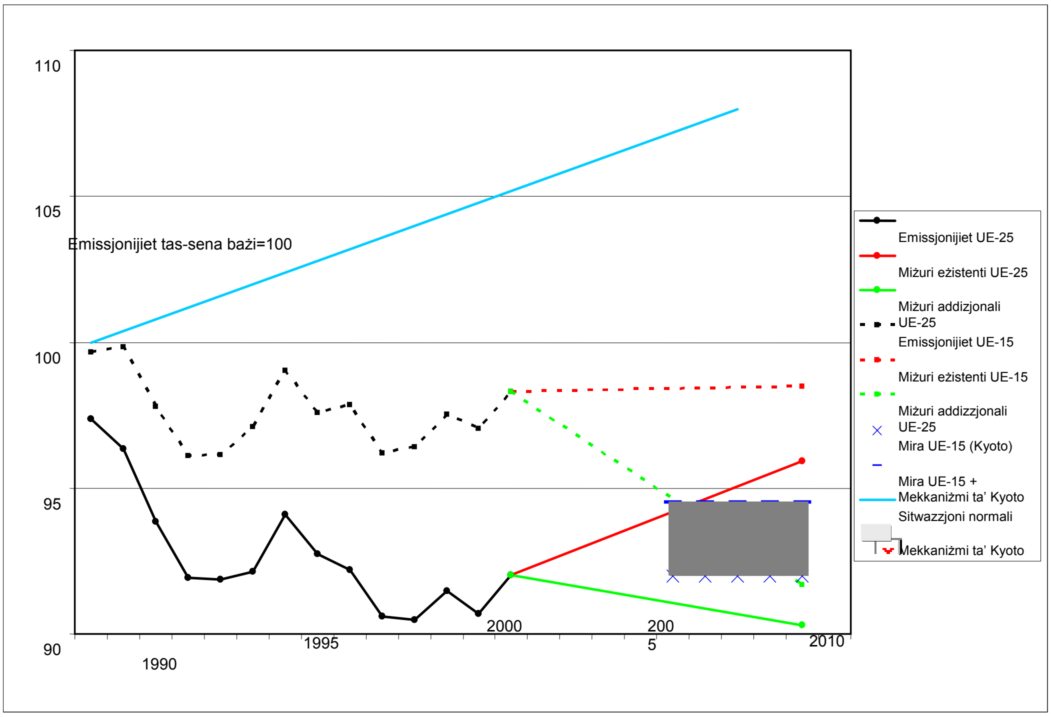

3. KONKLUŻJONI

Meta wieħed iqis li l-Protokoll ta' Kyoto daħal fis-seħħ biss riċentement (is-16.02.2005), l-UE għamlet progress sinifikanti fit-twettiq ta' l-impenji tagħha. Jekk isirx iżjed progress jiddependi mill-għaġla u r-reqqa ta' l-implimentazzjoni min-naħa ta' l-Istati Membri tal-leġiżlazzjoni Komunitarja u l-miżuri domestiċi. It-total tal-proġettazzjonijiet għall-Istati Membri ta' l-UE-15 juri li l-mira ta' Kyoto ta' -8% tista' tintlaħaq jekk l-Istati Membri jimplimentaw miżuri domestiċi addizzjonali u jużaw il-mekkaniżmi flessibbli, kif ippjanat.

It-twettiq ta' l-impenji ta' Kyoto ma jfissirx it-tmiem ta' l-isforzi ta' l-UE. L-UE qed targumenta favur iktar tnaqqis fl-emissjonijiet tal-gassijiet b'effett ta' serra sabiex twaqqaf għal kollox il-bidla fil-klima globali. L-UE ntrabtet li tagħti sehemha fl-isforzi globali għat-tnaqqis ta' l-interferenza umana fis-sistema klimatika u diġà bdiet tieħu passi konkreti lejn dik id-direzzjoni kif intqal hawn fuq.

[b] L-indiċi fuq il-y-axis jirreferi għas-sena bażi. Din hija l-1990 għall-biċċa l-kbira ta' l-Istati Membri għad-CO_2, il-metanu (CH_4) u l-ossidu nitruż (N_2O) iżda l-1995 għall-gassijiet bil-fluworin, b'dawn l-eċċezzjonijiet: is-sena bażi għad-CO_2, il-CH_4 u l-N_2O għall-Ungerija hija l-medja ta' l-1985-1987, għas-Slovenja l-1986 u għall-Polonja l-1988, is-sena bażi għall-gassijiet bil-fluworin hija l-1990 għal Franza u l-Finlandja. Dan ifisser li għall-UE-15 u l-UE-25, il-valur għall-1990 mhuwiex eżattament 100. Is-sitwazzjoni normali tirrappreżenta l-emissjonijiet ipproġettati mingħajr inizjattivi politiċi u miżuri marbuta mal-klima.

4. REFERENZI

[1] Deċiżjoni 280/2004/tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-11 ta' Frar 2004 dwar mekkaniżmu għas-sorveljanza ta' l-emissjonijiet Komunitarji ta' gassijiet b'effett ta' serra u għall-implimentazzjoni tal-Protokoll ta' Kyoto http://www.europa.eu.int/eur-lex/pri/en/oj/dat/2004/l_049/l_04920040219en00010008.pdf

2 Council Decision 2002/358/EC (ĠU L 130 tal-15.05.2002) dwar l-approvazzjoni, f'isem il-Komunità Ewropea, tal-Protokoll ta' Kyoto tal-Konvenzjoni ta' Qafas dwar il-Bidla fil-Klima tan-Nazzjonijiet Uniti (UNFCCC - United Nations Framework Convention on Climate Change) u t-twettiq konġunt ta' l-impenni li joħorġu minnha http://europa.eu.int/scadplus/leg/en/lvb/l28060.htm

[3] COM(2001)580 finali tat-23.10.2001 – Komunikazzjoni mill-Kummissjoni dwar l-implimentazzjoni ta' l-ewwel fażi tal-Progamm Ewropew dwar il-Bidla fil-Klima http://europa.eu.int/eur-lex/en/com/pdf/2001/com2001_0580en01.pdf

[4] Id-Direttiva KE (ĠU L tal-25.10.2003) tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-13 ta' Ottubru 2003 li tistabbilixxi skema għall-iskambju ta' kwoti ta' emissjonijiet ta' gassijiet serra ġewwa l-Komunità u li temenda d-Direttiva tal-Kunsill 96/61/KE http://europa.eu.int/scadplus/leg/en/lvb/l28012.htm

[5] Id-Direttiva 2004/101/KE (ĠU L 338 tat-13.11.2004) tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-27 ta' Ottubru 2004 li temenda d-Direttiva 2003/87/KE li tistabbilixxi skema għall-iskambju ta' kwoti ta' emissjonijiet ta' gassijiet serra ġewwa l-Komunità u li temenda d-Direttiva 96/61/KE http://europa.eu.int/scadplus/leg/en/lvb/l28012.htm

[6] Id-Deċiżjoni 1230/2003 (ĠU L 176 tal-15.07.2003) tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-26 ta' Ġunju 2003 li tadotta programm multiannwali għall-azzjoni fil-qasam ta' l-enerġija: "Enerġija Intelliġenti-Ewropa" (2003 - 2006) http://europa.eu.int/eur-lex/pri/en/oj/dat/2003/l_176/l_17620030715en00290036.pdf

[7] Id-Direttiva 2001/77/KE (ĠU L 283 tas-27.10.2001) tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-27 ta' Settembru 2001 fuq il-promozzjoni ta' elettriku prodott minn sorsi ta' enerġija rinovabbli fis-suq intern ta' l-elettriku http://europa.eu.int/eur-lex/pri/en/oj/dat/2001/l_283/l_28320011027en00330040.pdf

[8] Id-Direttiva 2003/30/KE (ĠU L 123 tas-17.5.2003 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-8 ta' Mejju 2003 dwar il-promozzjoni ta' l-użu tal-bijokarburanti jew karburanti oħra rinnovabbli għat-trasport http://europa.eu.int/scadplus/leg/en/lvb/l21046.htm

[9] Id-Direttiva 2002/91/KE (ĠU L 001 ta' l-04.01.2003) tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-16 ta' Diċembru 2002 dwar il-prestazzjoni ta' l-enerġija tal-bini http://europa.eu.int/scadplus/leg/en/lvb/l27042.htm

[10] Id-Direttiva 2004/8/KE (ĠU L 052 tal-21.02.2004 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-11 ta' Frar 2004 fuq il-promozzjoni ta' kogenerazzjoni bbażata fuq id-domanda għal sħana utli fis-suq intern ta' l-enerġija u temenda Direttiva 92/42/KEE http://europa.eu.int/scadplus/leg/en/lvb/l28012.htm

[11]. http://europa.eu.int/comm/environment/co2/co2_home.htm

[12] Id-Direttiva tal-Kunsill 1999/31/KE (ĠU L 182 tas-16.07.1999) tas-26 ta' April 1999 dwar ir-rimi ta' skart f' landfills http://europa.eu.int/eur-lex/pri/en/oj/dat/1999/l_182/l_18219990716en00010019.pdf

[13] Id-Direttiva tal-Kunsill 2003/96/KE (ĠU L 283 tal-31.10.2003) tas-27 ta' Ottubru 2003 li tirriforma l-istruttura tal-Komunità dwar it-tassazzjoni fuq prodotti ta' enerġija u elettriku http://europa.eu.int/scadplus/leg/en/lvb/l27019.htm

[14] Id-Deċiżjoni Nru 1513/2002/KE (ĠU L 232 tad-29.08.2002) tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-27 ta' Ġunju 2002 li tikkonċerna s-sitt programm kwadru tal-Komunità Ewropea dwar l-attivitajiet ta' riċerka, l-iżvilupp tekonoloġiku u d-dimostrazzjoni li jikkontribwixxu għall-ħolqien taż-Żona Ewropea tar-Riċerka u għall-innovazzjoni (mill-2002 sa l-2006)
http://europa.eu.int/scadplus/leg/en/lvb/i23012.htm

[15] Id-Direttiva 2005/32/KE (ĠU L 191 tat-22.7.2005) tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-6 ta' Lulju 2005 dwar it-twaqqif ta' qafas għall-iffissar tar-rekwiżiti għall-eko-disinn ta' prodotti li jużaw l-enerġija u li temenda d-Direttiva tal-Kunsill 92/42/KEE u d-Direttivi tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill 96/57/KE u 2000/55/KE
http://europa.eu.int/comm/enterprise/eco_design/dir2005-32.htm

[16] COM(2003)739 finali ta' l-10.12.2003 – Proposta għal Direttiva tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar l-Effiċjenza ta' l-Użu Aħħari u s-Servizzi ta' l-Enerġija
http://europa.eu.int/eur-lex/en/com/pdf/2003/com2003_0739en01.pdf

[17] COM(2003)492 finali tal-11.08.2003 - Proposta għal Regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar ċerti gassijiet fluworinati li joħolqu l-effett tas-serra
http://europa.eu.int/eur-lex/lex/LexUriServ/site/en/com/2003/com2003_0492en01.pdf

[18] COM(2005)119 final of 06.04.2005 – Proposta għal Deċiżjoni tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar is-seba' programm ta' qafas tal-Komunità Ewropea għar-riċerka, l-iżvilupp teknoloġiku u l-attivitajiet ta' dimostrazzjoni (2007 to 2013)
http://europa.eu.int/eur-lex/lex/LexUriServ/site/en/com/2005/com2005_0119en01.pdf

[19] COM(2005)35 finali tal-09.02.2005 – Komunikazzjoni mill-Kummissjoni lill-Kunsill, il-Parlament Ewropew, il-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u l-Kumitat tar-Reġjuni: "Nirbħu l-Battalja Kontra l-Bidla fil-Klima Globali"
http://europa.eu.int/comm/environment/climat/pdf/comm_en_050209.pdf